

آشنائی با ادیان بزرگ

کد درس (۱۱)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : مقدماتی در باره ادیان بزرگ جهان - معرفی کتب دینی و تحولات تاریخی آنان .

سرفصل درس :

مقدماتی در باره ادیان ابتدائی - ادیان قدیم (مصر، بین النهرین، آریائیان) - یهود - سیر تاریخی از ابراهیم تا دوران اسارت - از اسارت تا عصر جدید - اجزاء کتاب مقدس یهود - فرق عمده مسیحیت - سیر تاریخی از آغاز تا رنسانس و رفرماسیون، از رفرماسیون تا زمان حاضر - اجزاء کتاب مقدس مسیحیت .

ادیان هندی (ویشنو پرستی - شیوا پرستی) ، اشاره کلی به وداها ، اوپانیشادها ، مهابهاراته ، رامایانه - دیانت بودائی - دو فرقه عمده آن - اشاره مختصر به دین بودائی در چین و ژاپون .
ادیان زرتشتی - زرتشت ، اوستا - دیانت زرتشتی در دوران اسلامی - ادبیات زرتشتی بزرگان پهلوی .

آشنائی با کلیات علوم اسلامی (فلسفه و عرفان)

کد درس (۰۹)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنا کردن دانشجویان به مبادی و مقدمات فلسفه است تا بهنگام فراگیری فلسفه دچار زحمت و سردرگمی نشوند.

سرفصل درس :

تعریف فلسفه، موضوع فلسفه، فائده فلسفه، ویژگیهای فلسفه اسلامی، فرق میان فلسفه اسلامی و علم کلام فلسفه حقیقی یا علم اعلی، فلسفه در عصر جدید، فلسفه اشراق، فلسفه مشاء، روشهای فکری اسلامی حکمت متعالیه، مسائل فلسفه عینی و ذهنی حادث و قدیم متغیر و ثابت، وجوب امکان، امتناع، علت و معلول

۳- علم کلام و تعریف آن موضوع علم کلام آغاز علم کلام، مذاهب و فرق کلامی و معتزله افکار و آراء معتزله، عدل، اشاعره، شیعه

عرفان و تصوف، عرفان نظری، شریعت، طریقت، حقیقت مایه‌های عرفان اسلامی، تاریخچه مختصر عرفان و عرفاء، منازل و مقامات، اصطلاحات

ترجمه عربی به فارسی و فارسی به عربی ۱

تعداد واحد : ۲

نوع : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با روش ترجمه عبارات ساده عربی به فارسی ، مخصوصاً زبان معاصر ، و عبارات ساده تر فارسی به عربی .

سر فصل دروس :

جملات ساده روزمره به زیانهای عربی و فارسی ، به انتخاب استاد درس .

ترجمه عربی به فارسی و فارسی به عربی ۲

تعداد واحد : ۲

نوع : نظری

پیش نیاز : ترجمه عربی ... ۱

هدف : آشنائی با روش ترجمه عبارات ساده عربی به فارسی ، مخصوصاً زبان معاصر ، و عبارات ساده تر فارسی به عربی .

سرفصل دروس :

جملات ساده روزمره به زبانهای عربی و فارسی ، به انتخاب استاد درس .

تعلیم و تربیت اسلامی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با شیوه تربیت شخصی و خودسازی جهت کسب ملکه تقوا و فضائل معنوی و مسائل و آداب در زندگی خانوادگی

سرفصل:

- مقدمه:

تعریف تربیت و اخلاق فردی، موضوع علم اخلاق و تربیت فردی، تأثیر تربیت در اخلاق فردی، نظریه نسبیت اخلاق، اهمیت سازندگی و تربیت

فصل اول:

خودشناسی: انسان چگونه موجودی است؟ حقیقت انسان و حالات اعتباری آن - شناخت نفس - نفس و قوای آن - انواع نفس، امراض نفسانی و راه درمان آن، عقل نظری عملی، پرورش جسم و پرورش استعداد عقلایی، عدم تعارض تعبد و تعقل، فضائل و رذائل قوه عاقله، قوه شهویه و فضائل و رذائل آن، قوه غضبیه و فضائل و رذائل آن.

فصل دوم: عوامل تربیت

عبادت (نیایش و پرستش، ذکر خدا، مراقبه، محاسبه، مشارطه، معائبه، توبه) ایمان (یقین، توکل، محبت الهی، حس حقیقت جویی)، تفکر (تفکر در عالم خلقت، تفکر در خلقت انسان، تفکر در تاریخ) علم و حکمت (توأم بودن عقل با علم، عدم تعارض تعلم و تعبد)، کار (تأثیر عامل کار در تربیت، کار و جلوگیری از گناه، تأثیر کار بر اساس انسان، کار و احساس شخصیت)

فصل سوم: موانع تربیت

- شرک و انواع آن - دنیاپرستی (حب مال و جاه و مقام و...) تکبر، عجب و ریا، کینه توزی، جبن.

فصل چهارم: خانواده

فصل پنجم: تشکیل خانواده

فصل ششم: زندگی خانوادگی

فصل هفتم: فرزندان

منابع:

اخلاق ناصری، محجة البیضاء، تعلیم و تربیت در اسلام: استاد شهید مطهری، علم اخلاق اسلامی، جامع السعادات، اخلاق اسلامی، خودشناسی برای خودسازی: استاد مصباح یزدی، مواظظ حضرت علی در نهج البلاغه، حلیة المتقین (علامه مجلسی)، معراج السعادة، اصول کافی، ازدواج مکتب انسان سازی: شهید پاک نژاد، نظام حقوق زن در اسلام: شهید مطهری، سلسله درسهای استاد مظاهری پیرامون اخلاق خانوادگی، سلسله درسهای استاد حسینی پیرامون اخلاق در خانواده، اخلاق اسلامی: محمد علی سادات، تعلیم و تربیت اسلامی: دکتر شریعتمداری، اسلام و تعلیم و تربیت: سید محمد باقر حجتی، روشهای تربیتی در اسلام: محمد قطب، ترجمه محمد مهدی جعفری

تفسیر قرآن (۱)

کد درس (۱۲-۱)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

سر فصل درس :

تفسیر سوره حمد و سوره کوثر و سوره تکوین.

✓ ۶۳

✓ ۱۴

تفسیر قرآن (۲)

کد درس (۱۲-۲)
ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد
نوع واحد : نظری
پیشنیاز : تفسیر قرآن (۱)

هدف:

درس فصل دروس:

تفسیر سوره دهر و سوره جمعه و سوره تین و سوره علق.

صرف و نحو کاربردی (۱)

تعداد واحد : ۴

نوع : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آموختن مبانی جمله سازی ، و بخشی از قواعد اساسی صرف و نحو که در خواندن و نوشتن مطالب زبان عربی به نسبت صد درصد کاربرد دارد .
توضیح - دوره دروس « صرف و نحو » باید بصورت تطبیقی و کاربردی و همراه با پیاده کردن مطالب بر جمله های مختلف از متون جدید و قدیم عربی باشد . برای این منظور می توان از دروس " قرائت و درک مفاهیم " و جز آنها نیز استفاده کرد .

سرفصل دروس :

حروف هجاء و تلفظ آنها و چگونگی تبدیل حروف بیگانه بدانها - حرکات (مصوتها - آواشناسی) - حروف شمسی و قمری - تنوین - کلمه و انواع آن - مذکر و مؤنث - تثنیه و جمع - معرفه و نکره - ضمائر - اسماء اشاره - موصولات - فعل و اقسام آن (ماضی و مضارع و امر) - تصریف فعل - معرب و مبني و انواع اعراب و بناء - جمله اسمیه و فعلیه - مبتدا و خبر - فاعل - مفعول به - فعل معلوم و مجهول - نایب فاعل ... در حدود مطالب کتابهای آموزشی عربی ۱ یا النحو الواضح ۲ یا مبادئ العربیة ۲ .
(تمرینات از جملات ساده و روز مره) .

صرف و نحو (کاربردی) ۲

تعداد واحد : ۴

نوع : نظری

پیشنیاز : صرف و نحو ۱

هدف: آموختن بخشی از قواعد اساسی صرف و نحو که در حدود نود درصد در زبان عربی کاربرد دارد.

سر فصل دروس:

مجرد و مزید در افعال و مصادر آنها - اعلال و ابدال و ادغام - مشتق و جامد - مشتقات (اسم فاعل - اسم مفعول - اسم مکان - اسم زمان - صفت مشبیه - صیغه مبالغه - اسم تفضیل - اسم آلت) - اعداد - نواسخ (افعال ناقصه - حروف مشبیه بالفعل - افعال مقاربه - لای نفی جنس ...)
در حدود مطالب کتابهای آموزشی عربی ۱ یا النحو الواضح ۲ یا مبائی العربیة ۲ .
(تمرینات و اعراب و تحلیل صرفی : از آیات قرآنی و عبارات نهج البلاغه و احادیث و متون جدید و قدیم عربی) .

صرف و نحو (کاربردی) ۳

تعداد واحد : ۴

نوع : نظری

پیشنیاز : صرف و نحو ۲

هدف : آموختن بخشی از قواعد اساسی صرف و نحو که در حدود هفتاد و پنج درصد در زبان عربی کاربرد دارد.

سرفصل دروس :

مبحث حروف (به اختصار) - اسم فعل - فعل تعجب - افعال مدح و ذم - مفعول فیه - مفعول مطلق - مفعول له - مفعول معه - اضافه (حقیقی و لفظی) - توابع (نعت - عطف به حروف - عطف بیان - بدل - توكید) ... در حدود مطالب کتابهای : آموزش عربی ۲ یا النحو الواضح ۳ یا مبادئ العربیة ۳.

(تمرینات و اعراب و تحلیل صرفی : از آیات قرآنی و عبارات نهج البلاغه و احادیث و متون قدیم و جدید عربی) .

صرف و نحو (کاربردی) ۴

تعداد واحد : ۴

نوع : نظری

پیشنیاز : صرف و نحو ۳

هدف : آموختن بخشی از قواعد اساسی صرف و نحو که در حدود پنجاه درصد در زبان عربی کاربرد دارد.

سر فصل دروس :

نسبت و تصغیر - افعال قلوب - حال - تمییز - استثناء - منادی - اشتغال - تنازع ... در حدود مطالب کتابهای النحو الواضح ۳ یا مبادئ العربیة ۳.

(تمرینات و اعراب و تحلیل صرفی : از آیات قرآنی و عبارات نهج البلاغه و احادیث و متون قدیم عربی) .

علوم بلاغی

تعداد واحد : ۲

نوع : نظری

پیشنیاز : صرف و نحو ۳

هدف : آشنائی با بخشی از مطالب معانی و بیان و بدیع برای فهم و درک نکات و دقایق متون مختلف عربی.

سر فصل دروس :

فصاحت و بلاغت - اسناد - فصل و وصل - ایجاز و اطناب - خبر و انشاء - تشبیه - استعاره - مجاز - کنایه - جناس - طباق - مراعات نظیر - مدح تشبیه به ذم ... در حدود مطالب
البلاغة الراضحة.

فقه مقدماتی (۱)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با فقه اسلام

سر فصل درس :

الف : جهت دانشجویان گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی .

کتاب متاجر از اللمعة الدمشقية از شهید اول .

ب : جهت دانشجویان دیگر گرایشها .

مباحث : وقف ، عطیه ، دین ، رهن ، حجر ، ضمان ، حواله ، كفاله ، صلح ، شرکت ، مضاربه ، مزارعة ، مساقاة ، وریعه ، عاریه ، متاجر .

مذبح : ۱- ترجمه لمعه از دکتر علیرضا فیض و دکتر علی مهذب .

۲- شرح فارسی تبصرة المتعلین علامه حلی از زین العابدین ذوالمجدین .

فقه مقدماتی (۲)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : فقه مقدماتی (۱)

هدف : آشنائی با فقه اسلام

سرفصل درس :

الف : جهت دانشجویان گرایش فقه و مبانی حقوق اسلامی .

مباحث : دین ، رهن ، حجر ، ضمان ، حواله ، کفاله ، صلح ، شرکت ، مضاربه ، مزارعه ، مساقاة ، وریعه ، عاریه از کتاب اللمعة الدمشقیة شهید اول .

ب : جهت دانشجویان دیگر گرایشها .

مباحث : اجاره ، وکالت ، شفعه ، سبق ورمایه ، کفارات ، نذر ، جعالة ، طلاق ، نکاح .

منبع : ۱- ترجمه لمعه از دکتر علیرضا فیض و دکتر علی مهذب .

۲- شرح فارسی تبصرة المتعلمین علامه حلی از زین العابدین ذوالمجدین .

قرائت و درک مفاهیم متون عرفانی

تعداد واحد : ۲

نوع : نظری

پیشنیاز : ندارد

عَرَفَانِی

هدف : — قرائت و درک مفاهیم متون عرفانی و تفهیم معانی.

سر فصل دروس :

گزیده ای از مکتب رساله القشریه
مکتب نجف از نظر سبک و بیان عربی، شرح التلخیص و غیره.

قرائت و درک مفاهیم متون معاصر

تعداد واحد : ۲

نوع : نظری

پیشنیاز : ترجمه عربی به فارسی و فارسی به عربی ۲

هدف : آشنائی با عبارات و اصطلاحات زبان عربی معاصر و سبک نگارش کتب و مقالات .

سر فصل دروس :

متونی از آثار منقووطی ، طه حسین ، توفیق الحکیم ، مصطفی کامل و غیره .

کلام (۱)

کد درس (۰۸-۱)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با اصول عقائد به روش استدلالی

سر فصل درس :

۱- وجوب نظری معرفت خدا

۲- اثبات واجب تعالی

۳- خواص واجب

۴- صفات ثبوتی

۵- مبحث عدل

۶- صفات سلبی

کلام (۲)

کد درس (۰۸۲)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : کلام (۱)

هدف : آشنائی با اصول عقائد به روش استدلالی

سرفصل درس :

- ۱- نبوت ، ویژگیهای نبی
- ۲- امامت و صفات امام
- ۳- دلیل بر امامت حضرت امیرالمومنین علیه السلام
- ۴- معاد
- ۵- ثواب و صفات
- ۶- عفو و شفاعت
- ۷- توبه

مبادی اصول

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آمادگی دانشجوی برای ورود به مسائل علم اصول از طریق آشنائی با مقدمات ، مبادی و اصطلاحات این علم .

سر فصل درس :

مشمول بر مباحث :

- ۱- تعریف اصول فقه ، موضوع اصول فقه ، کتاب ، سنت ، اجماع ، دلیل عقل ، فائده اصول فقه ، منفعت اصول فقه ، مباحث الفاظ ، اقسام وضع الفاظ برای معانی ، حقیقت و مجاز ، نشانه های حقیقت و مجاز ، احوال پنجگانه لفظ و تعارض آنها ، اصول لفظیه ، مترادف و اشتراک ، استعمال لفظ در بیشتر از یک معنا ، حقیقت شرعیه ، حقیقت متشرعه ، صحیح و اعم ، مشتق .
- ۲- توضیح اصطلاحات اصولی از بخش مبادی خصوصی اصول به انتخاب استاد .
- ۳- بحث اجماع و دلیل عقل بطور مختصر و در حد تعاریف مطرح شود .
- ۴- مباحث مربوط به آغاز نگارش اصول در شیعه و فهرست ابواب و فصول نمونه ای از کتب اصولی بعنوان تکلیف خواسته شود .

منبع : کتاب مبادی فقه و اصول از دکتر علیرضا فیض "کلیه مباحث مربوط به اصول"

*

مبادی فقه

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آمادگی دانشجوی برای ورود به مسائل علم فقه از طریق آشنائی با مقدمات ، مبادی و اصطلاحات این علم .

سر فصل درس :

مشمول بر مباحث :

- ۱- تعریف فقه ، حکم شرعی ، حکم تکلیفی و وضعی ، اقسام حکم تکلیفی ، نمونه‌هائی از حکم وضعی ، موضوع علم فقه ، فائده علم فقه ، مرتبه علم فقه ، سبک نگارش فقه و تقسیم آن .
- ۲- توضیح اصطلاحات مربوط به عبادات ، طهارت ، صلوٰه ، زکوة ، خمس ، حج ، صوم جهاد ، امر به معروف و نهی از منکر .
- ۳- مباحث مربوط به تاریخ اجمالی فقه و فهرست ابواب کتب فقهی بعنوان تکلیف از دانشجوی خواسته شود .

توضیح : اصطلاحات مربوط به بند (۲) را استاد به انتخاب خود از بخش مبادی خصوصی فقه بصورت مدون ارائه خواهد داد .

منبع : کتاب مبادی فقه و اصول از دکتر علیرضا فیض "کلیه مباحث مربوط به فقه"

مبانی جامعه‌شناسی

کد درس (۰۵)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با کلیات و مبانی جامعه‌شناسی و ارتباط آن با سایر رشته‌های نزدیک بنحوی که در عین آشنائی دانشجویان به نقد و تعمق در آن بپردازد و مسائلی را که در محیط فرهنگی ایران و اسلام قابل استفاده است مورد بهره‌برداری قرار دهد.

سرفصل درس :

موضوع : تعریف : تعاریف مختلف جامعه‌شناسی و انتقادات وارد بر آنها.

- تفکر و تعمق در مورد یک تعریف درست از جامعه‌شناسی.

- روشهای معمول در تحقیقات جامعه‌شناسی.

- شیوه‌های معمول تحقیقات اجتماعی در ایران و اسلام.

- شیوه‌های جدید تحقیقات اجتماعی در جامعه‌شناسی (روش کمی، کیفی).

- نقد این روشها.

- جایگاه جامعه‌شناسی در علوم انسانی - دانش اجتماعی دنیای امروز و شعب آن.

- کاربرد و ضرورت جامعه‌شناسی در ایران.

- تاریخچه پیدایش علوم اجتماعی در کشورهای اسلامی و مغرب زمین.

ف د و جامعه : تم : ف د و جامعه : ف د و جامعه : ف د و جامعه : ف د و جامعه : ف د و جامعه : ف د و جامعه : ف د و جامعه : ف د و جامعه : ف د و جامعه

متدولوژی

کد درس (۰۴)

ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

سرفصل درس :

متدولوژی یعنی چه ، پیدایش متدولوژی ، علم چیست ، تست میان علم جدید و فلسفه ،
طبقه بندیهای علوم ، موضوع و فایده و فرض علوم ، علوم ریاضی و روش ریاضیات ، علوم
طبیعت و روش آن علوم ، علوم انسانی و اجتماعی و روش آن علوم ، مقام علم جدید در زندگی
بشر .

منطق (۱)

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

ساعات تدریس : ۶۴ ساعت

هدف : آشنایی تفصیلی با اصطلاحات و مباحث منطقی

سرفصل دروس :

- ۱- کلیات : نیاز به منطق ، تعریف منطق ، تعریف علم و اقسام آن ، تصور و تصدیق و اقسام آن ، تعریف فکر و تقسیم مباحث منطق .
- ۲- مباحث الفاظ : نیاز به مباحث الفاظ ، دلالت و اقسام آن ، تقییمات الفاظ ، مترادف و تباین ، اقسام تقابل ، مفرد و مرکب و اقسام هر یک .
- ۳- مباحث کلی : کلی و جزئی ، جزئی اضافی ، متواطی و متکک ، مفهوم و مصداق ، نسب اربع ، کلیات خمس ، ذاتی و عرضی ، حمل و اقسام آن ، تقسیمات عرضی ، کلی منطقی ، طبیعی و عقلی .
- ۴- مباحث معرف : مراحل پنجگانه شناخت ، تعریف و اقسام آن ، شروط تعریف ، قسمت و اصول آن ، انواع قسمت ، روشهای قسمت و تعریف بوسیله قسمت .

منطق (۲)

کد درس (۰۲-۲)
ساعت تدریس (۳۴ ساعت)

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : منطق (۱)

هدف : آشنائی با روش تفکر صحیح

دستر فصل دروس :

- ۱- حجت : قیاس ، اشکال اربعه و احکام آنها ، قیاسهای اقرانی ، شرطی و استثنایی
انواع قیاس (خلف ، بسیط ، مرکب و خلف ، ...)
- ۲- حجت : استقرا ، و تمثیل مبادی قیاسات ، صناعات ، خمس ، برهان و اقسام و احکام آن و
اكتساب حد ، جدل ، شعر ، خطابه ، مغالطه

